

Tudomány és költészet Dante műveiben

Comitato
Dantesco
Ungherese

Budapest–Szeged 2021. november 16–19.

A Comitato Dantesco Ungherese

a Magyar Tudományos Akadémia, Szent István Tudományos Akadémia, Szegedi Tudományegyetem, Emberi Erőforrások Minisztériuma, ELTE EK támogatásával nemzetközi konferenciát szervez Dante Alighieri halálának hétszázadik évfordulóján.

I. RÉSZ – SZEGED

2021. NOVEMBER 16. Szegedi Akadémiai Bizottság Díszterme

10.00 Köszöntő: **Rovó László** rektor; **Gabriele La Posta**, az IIC igazgatója

10.10 1. ÜLÉS **DANTE ÉS A KERESZTÉNYSÉG I.**

Moderátor: **Barna Gábor**

10.10–10.30 **Benyik György**: Dante és a Biblia. Bibliai műfajok és eszmék átvétele Dante *Isteni színjátékában*.

10.30–10.50 **Pál József**: *Dante 1921 Magyarországon: politika és vallás*

10.50–11.10 **Rosta István**: *Prohászka Ottokár akadémiai székfoglalója Dantéről*

11.10–11.20 Vita

Kávészünet

11.30 2. ÜLÉS DANTE ÉS A TUDOMÁNY

Moderátor: **Kelemen János**

11.30–11.50 **Barna Gábor**: Dante 600 és a Szent István Akadémia

11.50–12.10 **Janka Zoltán**: Idegtudományi meglátások Dante *Commedia*-művéről

12.10–12.30 **Tombi Beáta**: Dante-citátumok a Seicento tudományos szövegeiben

12.30–12.40 Vita

2021. NOVEMBER 16. Szegedi Akadémiai Bizottság Díszterme

15.00 3. ÜLÉS DANTE ÉS A KERESZTÉNYSÉG II.

Moderátor: **Sárközy Péter**

15.00–15.20 **Falvay Dávid**: Dante és a népszerű vallásos irodalom

15.20–15.40 **Hoffmann Béla**: Két problematikus tercinaról (*Pokol I. 76–78; Purgatórium XXX. 73–75.*). Az irónia értelemgeneráló szerepe Vergiliusnak és Beatricének az Utazó „viszontlátásakor” mondott első megnyilatkozásában

15.40–16.00 **Hoványi Márton**: A *Divina Commedia* limbusainak teológiai megközelítése

16.00–16.10 Vita

Kávészünet

16.20 4. ÜLÉS

Moderátor: **Falvay Dávid**

16.20–16.40 **Süli Tünde**: „A csalásnak e ronda képe”. Dante Geryon értelmezése

16.40–17.00 **Tóth-Izsó Zsuzsanna**: „Teljes mélységében és egész magasságában”. Giovanni Papini értelmezése Dante poétikájáról

17.00–17.10 Vita

18.00 **Gyabronka József** (Katona József Színház) Dante: Pokol monodráma

2021. NOVEMBER 17. Szegedi Akadémiai Bizottság Díszterme

10.00 5. ÜLÉS DANTE MAGYARORSZÁGON

Moderátor: **Pál József**

10.00–10.20 **Vígh Éva:** „Egyetlen intéssel” (Par. XXII 101). Testbeszéd Dante Színjátékában

10.20–10.40 **Draskóczy Eszter:** A Codex Italicus 1 miniatúrái: a Pokol egy sajátos képi kommentárja

10.40–11.00 **Keserü Katalin:** Dante a századforduló művészetében

11.00–11.10 Vita

Kávészünet

11.20 6. ÜLÉS

Moderátor: **Hoffmann Béla**

11.20–11.40 **Szénási Zoltán:** Egy költői utazás a Poklon és a Purgatóriumon keresztül: Szerkezeti párhuzamok Babits Mihály *Nyugtalanság völgye* című kötete és Dante *Isteni színjátéka* között

11.40–12.00 **Sárközy Péter:** A magyar *Színjáték*-kommentárok Szász Károlytól Nádasdy Ádámitig

12.00–12.20 **Szabó Tibor:** A sokszólamú magyar Dante-interpretációk

12.20–12.40 **Várkonyi Borbála:** „Üres utcák rideg labirintusa” – Dantisztikai közelítések Krasznahorkai László *Az uralmi fogoly* című művéhez

12.40–12.50 Vita

II. RÉSZ – BUDAPEST

2021. NOVEMBER 18. Magyar Tudományos Akadémia Díszterme (Budapest)

9.30 Köszöntő: **Manuel Jacoangeli**, olasz nagykövet

9.40 7. ÜLÉS DANTE ÉS A FILOZÓFIA

Az ülést megnyitja: **Zsoldos Attila**

Moderátor: **Kelemen János**

9.40–10.00 **Massimo Verdicchio**: Dante and Aristotle

10.00–10.20 **Klima Gyula**: When Hell Freezes Over: Theology and Science in Dante's *Inferno*

10.20–10.40 **Borbély Gábor**: "(...) perché da lui non vide organo assunto" (*Purgatorio* XXV 66). A gondolkodó lélek, mint az organizmus része: Dante és Aquinói Tamás

10.40–11.00 **Juan Ignacio Varela-Portas Orduña**: Paradiso II: una lezione di pensiero

11.00–11.10 Vita

Kávészünet

11.20 8. ÜLÉS

Moderátor: **Hörcher Ferenc**

11.20–11.40 **Kelemen János**: Dante a német filozófia tükrében: Schelling és Hegel

11.40–12.00 **Valastyán Tamás**: „Önmagától és azonnal” Idea és nyelv viszonya Danténál és Novalisnál

12.00–12.20 **Boros Gábor**: Georg Misch küzdelme Dante „önéletírásáért” két változatban, 1904-ből és 1964-ből

12.20–12.30 Vita

Kávészünet

14.00 9. ÜLÉS DANTE ÉS A VILÁGIRODALOM

Moderátor: **S. Varga Pál**

14.00–14.20 **Frank Tibor:** Dante és az angol irodalom

14.20–14.40 **Fabiny Tibor:** Dante és Milton tipológiai szimbolizmusa

14.40–15.00 **Kovács Árpád:** Dante és az orosz irodalom

15.00–15.10 Vita

Kávészünet

15.20 10. ÜLÉS DANTE KÖLTÉSZETE, POÉTIKÁJA ÉS NYELVFELFOGÁSA

Moderátor: **Pál József**

15.20–15.40 **Horváth Kornélia:** A *Vita Nuova* műfajpoétikai aspektusból

15.40–16.00 **Kaposi Márton:** Dante allegória-felfogása

16.00–16.20 **Tassoni, Luigi:** Il *Purgatorio* e la relazione fra tragico medievale e tragico contemporaneo

16.20–16.40 **Maria Maślanka-Soro:** "Quella pietà che tu per tema senti": il concetto di pietà nella *Commedia* di Dante

16.40–16.50 Vita

2021. NOVEMBER 19. Magyar Tudományos Akadémia Díszterme (Budapest)

10.00 11. ÜLÉS JOG, POLITIKA, MORÁL DANTE GONDOLKODÁSÁBAN

Az ülést megnyitja és moderálja: **Bayer József**

10.00–10.20 **Giuseppe Ledda:** Virgilio nel *Purgatorio*: poesia, politica e morale

10.20–10.40 **Hamza Gábor:** Észrevételek a dantei államfogalomról a *De Monarchia* tükrében

10.40–11.00 **Menyhárd Attila:** Jog és igazság Dante tükrében

11.00–11.20 **Mátyus Norbert:** A barátság fogalma és Dante

11.20–11.30 Vita

Kávészünet

11.40 12. ÜLÉS

Moderátor: **Kaposi Márton**

11.40–12.00 **Molnár Máté:** Dante és Dubois: az univerzális császárság két koncepciója

12.00–12.20 **Hörcher Ferenc:** A költészet, a filozófia és a politika sajátos háromszöge Dante életművében

12.20–12.40 **Madarász Imre:** Metaforák harca. A bonifáci teokrácia cáfolata Dante állambölcseletében és politikai költészetében

12.40–13.00 **Szabó Ferenc:** Dante és Teilhard de Chardin Beatricéje

13.00–13.10 Vita

Kávészünet

15.00 13. ÜLÉS DANTE ÉS A MŰVÉSZETEK

Moderátor: **Keserü Katalin**

15.00–15.20 **Marcello Ciccuto:** Un 'Inferno' per tre artisti del '900: Dali, Rauschenberg, Phillips

15.20–15.40 **Bertényi Iván:** A Dante-kódex heraldikai problémái

15.40–16.00 **Prokopp Mária:** Dante Paradisójának hatása Mátyás király kancellárjának, Magyarország prímás-érsekének, Johannes Vitéz esztergomi Studiólójának freskódíszében

16.00–16.20 **Király Erzsébet:** „Lélekcseré és mássá levés.” Dante-álarcok nyomában

16.20–16.30 Vita

tiszatáj

